

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 207/2015-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 16 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 ods. 1 a 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4 To 7/2015 z 5. februára 2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6 T 103/2009 z 25. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv

podľa čl. 12 ods. 2, čl. 16 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 ods. 1 a 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 7/2015 z 5. februára 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 T 103/2009 z 25. novembra 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 T 103/2009 z 24. novembra 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 6/2010 z 25. marca 2010 právoplatne odsúdený pre pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1 a 2 písm. a) a c) s poukazom na § 139 písm. h) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a iné. Uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Nt 1/2014 z 30. októbra 2014 bola v právoplatne skončenej trestnej veci sťažovateľa povolená obnova konania vo vzťahu k sťažovateľovi právoplatne uloženému trestu, a to v súvislosti s nálezom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ktorý bol publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 21. decembra 2012 pod č. 428/2012 a ktorým ústavný súd rozhodol, že v § 41 ods. 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatelovi trest nad 1/2 takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s ústavou. V dôsledku tejto skutočnosti okresný súd po povolení obnovy konania vykonal opätovne dokazovanie iba/len vo vzťahu k druhu a výmere trestu za spáchanú trestnú činnosť a odsúdil sťažovateľa na úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní dvadsaťpäť rokov, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň rozhodol o uložení trestu prepadnutia vecí podľa § 60 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Krajský súd v odvolacom konaní rozhodol svojím napadnutým rozhodnutím o zrušení prvostupňového rozhodnutia okresného súdu a sám rozhodol o uložení trestu odňatia slobody sťažovateľovi vo výmere dvadsaťtri rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu s

maximálnym stupňom stráženia a taktiež uložil trest prepadnutia vecí patriacich sťažovateľovi, ktoré použil pri páchaní trestnej činnosti. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti konštatuje, že *„Som oprávnené vo väzení za protiprávne konanie. Ako prvopáchateľ, prvotrestanec však nie som s neprimerane prísny trestom odňatia slobody vo výmere 23 rokov vnútorne stotožnený a nepovažujem ho za spravodlivý. Nenamietal som krádež, lúpež či nedovolené ozbrojovanie. Vždy som mal výhrady k vražde v štádiu pokusu so zavinením vo forme nepriameho úmyslu a že nebol nikto usmrtený. Trest považujem za likvidačný. Za ďalšiu popravu – sociálnu, považujem aj celkovú náhradu škody spôsobenú streľbou. Musím nahradiť sumu = 214.589,77,- € krajskému riaditeľstvu PZ a sumu = 51.589,77,- € VŠZP. Takéto celkové potrestanie a navyše medzi najviac narušenými páchatelmi... nemôže pôsobiť výchovne ale demoralizujúco.“*. V ďalšom sťažovateľ dôvodí, že *„V obnovenom konaní som žiadal prehodnotiť ustanovenia, ktorými sa aplikuje trest a jeho výmera. Žiadal som, aby vychádzali z jednoty individuálnej a generálnej prevencie. Žiadal som, aby trest zodpovedal požiadavke primeranosti – proporcionálnosti trestu. Uložený trest vo výmere 23 rokov je zjavne neprimeraný trest, je nespravodlivý. Nie je v súlade s požiadavkou primeranosti a zároveň je vo svojej podstate krutý a neludský a preto uloženie úplne neprimeraného trestu je potrebné posudzovať ako uloženie krutého a neludského trestu. Trest mi bol uložený mechanicky a považujem ho za exemplárne potrestanie spočívajúce v tom, že prípustnosť trestu neodôvodňuje hľadisko individuálnej prevencie ale iba potrebu odstrašiť verejnosť prísny a krutým trestom, čo je prejavom príliš krutého potrestania, kde je zintenzívnením represie potlačený moment prevýchovy. V prípade zjavného a extrémneho excesu z požiadavky primeranosti – proporcionality trestu k spáchaným skutkom a pomerom páchatela, predovšetkým pri dlhodobom treste odňatia slobody, môže uloženie a výkon trestu nadobudnúť charakter krutého či neludského trestu.“*. V tejto súvislosti sťažovateľ zvýraznil to, že *„Štrasburský súd naznačuje, že ak by veľmi dlhodobý trest plnil len punitívnu (trestajúcu) funkciu, mohlo by To znamenať neproporcionálny trest nezlučiteľný s čl. 3 dohovoru“*. Svoju argumentáciu dopĺňa aj o výpočet pochybení

všeobecných súdov, ku ktorým došlo v ich rozhodovacej činnosti, a to predovšetkým v tom, že „(i) súdy preferovali len tie dôkazy, ktoré potvrdzovali zvolenú skutkovú verziu. Neurobili nič, čo bolo na môj prospech. Absentovala nezávislosť, nestrannosť a objektívnosť. (ii) Súdy nepostupovali tak ako je obsahom práva na nestranný súd. Nepostupovali tak, aby voči účastníkom konali nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie. (iii) Výsledkom takéhoto konania môže byť len nespravodlivý a príliš prísny trest. (iv) Ak mi bol trest uložený aj s ohľadom na moje postavenie ako verejného činiteľa lebo v čase spáchania som bol príslušníkom polície, na čo v odôvodnení rozsudku súd viac krát poukazuje, považujem toto za diskriminačné. (v) Trest nesmie byť ukladaný mechanicky bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatela.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] uvedené v čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1, čl. 12 ods. 2, čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1, čl. 14, čl. 3 Dohovoru... a čl. 1 ods. 1, ods. 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru... boli postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 6T 103/2009 a postupom Krajského súdu Nitra vedenom pod sp. zn. 4To/7/2015 porušené.

2. Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 4To/7/2015 zo dňa 05.02.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T 103/2009 zo dňa 25.11.2014 sa zrušujú.

3. Krajský súd v Nitre v spojení s Okresným súdom v Nitre sú povinný nahradiť trovy sťažovateľovi trovy konania a prípadné trovy právneho zastupovania...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím okresného súdu

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov

verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie okresného súdu v trestnej veci sťažovateľa, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie podľa § 306 a nasl. Trestného poriadku ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľ aj využil), a preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby

jeho záležitost bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy totiž ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde, ako aj pod tento článok spadá právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia voči konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie

konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s 18, § 36]. Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Krajský súd v napadnutom rozsudku sp. zn. 4 To 7/2015 z 5. februára 2015 v podstatnom uviedol:

«Krajský súd, ako súd odvolací na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Súd I. stupňa na hlavnom pojednávaní po povolení obnovy konania uznesením Okresného súdu Nitra z 30. 10. 2014, sp. zn. 5 Nt/1/2014, ktorým boli zrušené rozsudky citované vo výroku tohto rozsudku a to vo výroku o treste, vykonal dokazovanie v obnovenom konaní týkajúcom sa výroku o treste uloženom obžalovanému. Pri vykonávaní dôkazov postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, ako i ďalších ustanovení upravujúcich spôsob vykonávania dôkazov v trestnom konaní, pričom sa nedopustil žiadnych podstatných chýb v zmysle § 321 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku.

Súd I. stupňa svoje rozhodnutie aj primerane a podrobne odôvodnil, tak ako mu To ukladajú príslušné ustanovenia Trestného poriadku, keď uviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Stručne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a je zrejmé, ako sa okresný súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval pri posudzovaní konania obžalovaného pri ukladaní trestu.

Aj krajský súd sa stotožňuje s úvahami súdu I. stupňa, ktorý dôsledne pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu postupoval podľa § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, keď v prípade obžalovaného konštatoval poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písmeno j/ Trestného zákona a taktiež priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno h/ Trestného zákona a správne ukladal trest aj podľa § 41 odsek 2 Trestného zákona, keď vychádzal jednak z citovaného ustanovenia Trestného zákona a aj z Nálezu ÚS SR 106/2011 zo dňa 28. 11. 2012 (ďalej len „Nález“). Pokiaľ ide o konštatovanie priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písmeno h/ Trestného zákona, je síce pravdou tvrdenie obhajoby obžalovaného, že v prípade aplikácie ustanovenia § 41 odsek 2 Trestného zákona nemôže dôjsť súčasne aj k použitiu priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písmeno h/ Trestného zákona. V prípade obžalovaného nejde však o spáchanie iba dvoch úmyselných trestných činov, z ktorých je jeden zločinom, a následne aplikácii ustanovenia § 41 odsek 2 Trestného zákon. Okrem

dvoch úmyselných trestných činov, z ktorých jeden je zločinom, došlo v prípade obžalovaného aj k uznaniu viny zo spáchania ďalšieho zločinu a to zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 odsek 2 Trestného zákona a prečinu krádeže (pričom použitie asperačnej zásady odôvodňuje už viacčinný súbeh obzvlášť závažného zločinu vraždy a zločinu lúpeže) a táto skutočnosť odôvodňuje u obžalovaného aplikáciu aj priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písmeno h/ Trestného zákona a preto bolo namieste ukladať trest podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona, pretože došlo k rovnováhe priťažujúcich a poľahčujúcich okolností.

Krajský súd sa stotožňuje aj s úvahami súdu I. stupňa, že závažnosť konania obžalovaného je vysoká, správne súd poukázal na nenapraviteľný následok v prípade poškodenia zdravia u poškodeného [REDAKOVANÉ]. Správne súd poukázal na skutočnosť, že obžalovaný sa protiprávneho konania dopustil ako príslušník policajného zboru a najmä charakter a okolnosti spáchania trestných činov, najmä obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu, ktoré súd I. stupňa podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa aj krajský súd v celom rozsahu stotožňuje a ako na správne na ne poukazuje. Navyše je potrebné prihliadnuť aj na rozsah spáchanej trestnej činnosti, keď obžalovaný sa popri spáchaní obzvlášť závažného zločinu dopustil ďalších dvoch zločinov a jedného prečinu, pričom na spáchanie prečinu navyše využil svoje postavenie príslušníka policajného zboru. Tieto skutočnosti u obžalovaného neodôvodňovali aplikáciu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody podľa § 39 Trestného zákona, pretože uloženie trestu obžalovanému v rámci zákonnej trestnej sadzby nie je pre obžalovaného neprimerane prísne. Súd I. stupňa však opomenul, že obžalovanému po aplikácii Nálezu ukladal trest odňatia slobody v rámci trestnej sadzby 20 až 25 rokov oproti pôvodnému konaniu, keď v podstate nemal inú možnosť iba obžalovanému uložiť trest odňatia slobody 25 rokov, pretože dolná hranica zvýšenej trestnej sadzby presahovala maximálny trest odňatia slobody, ktorý možno podľa Trestného zákona uložiť, keď obžalovanému nebol ukladaný trest odňatia slobody na doživotie. Túto skutočnosť bolo treba pri ukladaní trestu obžalovanému vziať do úvahy a akceptovať, že trest odňatia slobody nad 25 rokov je v danom prípade hornou hranicou zákonnej trestnej sadzby a trest odňatia slobody obžalovanému je potrebné ukladať v trestnej sadzbe, kde je dolná hranica 20 rokov. Krajský

súd dospel k záveru, že v prípade obžalovaného, najmä vzhľadom na skutočnosť, že do spáchania trestnej činnosti, nebol súdne trestaný, vo výkone trestu odňatia slobody sa správa pozitívne, nie je potrebné na tohto pôsobiť uložením trestu odňatia slobody na úplne hornej hranici zákonnej trestnej sadzby a preto obžalovanému za súčasného zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 321 odsek 1 písmeno e/ Trestného poriadku uložil trest odňatia podľa § 145 odsek 2 Trestného zákona za súčasného použitia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno j/ Trestného zákona a priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písmeno h/ Trestného zákona, § 38 odsek 2 a § 41 odsek 2 Trestného zákona trest odňatia slobody 23 rokov. Podľa § 48 odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona ho zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s maximálnym stupňom stráženia a uložil aj trest prepadnutia veci tak, ako je To uvedené vo výroku tohto rozsudku.»

Vzhľadom na obsahovú spojitosť napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 7/2015 z 5. februára 2015 s napadnutým rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 T 103/2009 z 25. novembra 2014 považoval ústavný súd za potrebné uviesť aj relevantnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, ktorý v podstatnom dôvodil:

«Súd po povolení obnovy konania na hlavnom pojednávaní po doplnení dokazovania oboznámením aktuálnych správ na obžalovaného a aktuálneho odpisu z registra trestov na obžalovaného, ktorý sa od posledného rozhodovania nezmenil, oboznámením spisu ako i pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 5 Nt 1/2014 a v ňom priložených správ a hodnotení na odsúdeného a po vypočutí obžalovaného, zhodnotil dôkazy a opäť vo veci rozhodol a uložil obžalovanému trest za spáchané skutky.

Z aktuálneho registra trestov súd zistil, že obžalovaný nebol mimo tejto trestnej veci doposiaľ súdne trestaný.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Nitre vyplynulo, že správanie a vystupovanie obžalovaného počas predchádzajúceho výkonu väzby a výkonu trestu bolo dlhodobo na požadovanej úrovni, počas výkonu bol 4-krát disciplinárne odmenený, v rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený v diferenciacnej skupine „B“. Je zaradený na pracovisku, pričom pracovná morálka je hodnotená kladne. Do prác na zlepšenie ústavu sa nezapája.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle ustanovení § 34 odsek 1-4 Trestného poriadku, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela a možnosť jeho nápravy.

Z poľahčujúcich okolnosti uvedených v § 36 Trestného zákona súd zistil poľahčujúcu okolnosť, že viedol riadny život.

Z priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Trestného zákona súd u obžalovaného zistil okolnosť uvedenú pod písmenom h), keďže mu ukladal trest spolu za 4 skutky uvedené v pôvodne vyhlásenom prvom odcudzujúcom rozsudku. Súd teda vychádzal z rovnakého pomeru priťažujúcich a poľahčujúcich okolností v zmysle ustanovenia § 38 odsek 2 Trestného zákona, pričom aplikoval ustanovenie § 41 odsek 2 Trestného zákona - asperačnú zásadu zohľadniac i Nález ÚS SR 106/2011 zo dňa 28. 11. 2012, ktorým bola zrušená veta za bodkočiarkou v ustanovení § 41 odsek 2 Trestného zákona, ktorou sa prikazovalo súdu ukladať trest odňatia slobody nad jednu polovicu trestnej sadzby určenej podľa prvej vety § 41 odsek 2 Trestného zákona a uložil mu trest za skutky uvedené v rozsudku, z ktorých aspoň jeden je zločinom, preto mu mal zvýšiť hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu. Nakoľko však pri trestnej sadzbe uvedenej pri trestnom čine najprísnejšie trestnom, pre ktorý bol uznaný vinným, v danom prípade obzvlášť závažnom zločine vraždy podľa § 145 odsek 2 Trestného zákona je trestná sadzba 20 až 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie, túto nebolo možné upraviť v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia § 41 odsek 2 Trestného zákona a zvýšiť hornú hranicu nad 25 rokov poukazujúc na ustanovenie § 46 Trestného zákona, podľa ktorého trest odňatia slobody možno uložiť ako trest na dobu určitú, najviac na 25 rokov alebo ako trest odňatia slobody na doživotie. Súd teda vychádzal z pôvodnej trestnej sadzby uvedenej v ustanovení § 145 odsek 2 Trestného zákona, tj. 20 - 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

Takto súd dospel k záveru, že účel trestu podľa § 34 Trestného zákona tak v oblasti generálnej ako aj individuálnej prevencie bude v prejednávanej veci dosiahnutý uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému vo výmere 25 rokov s ohľadom na jeho skutočnosť, že spáchal viac skutkov voči viacerým osobám, v krátkom časovom

slede za sebou a s prihliadnuc na nenapraviteľné, resp. ťažko napraviteľné následky na poškodenom [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v podobe ťažkých zdravotných postihnutí.

Súd v rámci povolenej obnovy konania v prospech obžalovaného nemôže uložiť trest prísnejší, no dospel k záveru, že mu nie je možné uložiť ani trest miernejší.

Uložený trest je adekvátny i s ohľadom na závery znaleckého dokazovania znalcom [REDAKOVANÉ] z odboru psychológia, ktorý sa vyjadril, že u obžalovaného [REDAKOVANÉ] je nádej na jeho resocializáciu za predpokladu dodržania abstinencie, vyhnutiu sa hazardným hrám a pri existencii stabilného rodinného prostredia, pre ktorý záver mu nebol v pôvodnom konaní uložený trest odňatia slobody na doživotie, o ktorom uložení súd v pôvodnom konaní zvažoval.

Uloženie vyššie uvedeného trestu si vyžaduje jednak účinná ochrana spoločnosti s ohľadom na vysokú závažnosť konania obžalovaného, poukazujúc na ťažko napraviteľný, resp. nenapraviteľný následok v prípade poškodenia zdravia poškodeného [REDAKOVANÉ], tiež si To vyžaduje ochrana spoločnosti najmä s ohľadom na stúpajúci trend páchania obdobnej trestnej činnosti ako i s ohľadom na skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil protiprávneho konania ako príslušník policajného zboru, teda ako osoba, ktorá ma dbať na ochranu spoločnosti a jej občanov a nie týchto napádať. Súd tu dáva do pozornosti i skutočnosť, že obžalovaný strieľal na osoby jemu známe, svojich kamarátov, rep. kolegov, s ktorými bol v stálom kontakte a na jeho osobnosť, ktorá je v zmysle znaleckého dokazovania egocentrická s prvkami agresívneho správania, nekritická voči svojmu konaniu, pričom obžalovaný sa namiesto pokory aj po odpykaní časti trestu ľutuje a vinu zľahčuje, snaží sa zbaviť zodpovednosti tvrdeniami typu, že poškodeným sa už dnes darí lepšie, že on bude mať zničený život, že nemá kontakt so svojou rodinou.

Súd pri rozhodovaní o výške trestu bral do úvahy i svoje pôvodné argumenty pri ukladaní trestu ako i príslušné ustanovenia Trestného zákona, podľa ktorých trest odňatia slobody na doživotie možno uložiť iba za súčasného splnenia nasledovných podmienok, a to, že To vyžaduje účinná ochrana spoločnosti, čo v danom prípade určite vyžaduje, ale tiež v prípade, že nie je nádej, že by obžalovaného bolo možné napraviť trestom odňatia slobody v trvaní 25 rokov, ktorú možnosť znalec z odboru psychológie v prípade obžalovaného

pripustil a jeho čiastočná schopnosť resocializácie je zrejmá aj z poslednej správy a hodnotenia správania sa obžalovaného počas výkonu trestu. ...

Obžalovaný sa na hlavnom pojednávaní po povolení obnovy konania postavil kriticky k spáchaným skutkom, súd však dáva do pozornosti, že sa tak stalo z jeho strany až potom, čo bol za vyššie uvedené skutky právoplatne uznaný vinným. Napriek jeho vyjadreniam súd mu nemohol vymerať ani nižší trest s poukazom práve na vyššie opísané skutočnosti svedčiace v jeho neprospech a tiež na charakter a závažnosť jeho konania a následky protiprávnej trestnej činnosti. Takto vymeraný trest je adekvátny jeho protiprávnej činnosti, v žiadnom smere nie je prísny a bol mu ukladaný tiež s poukazom na skutočnosť, že v čase spáchania týchto skutkov bol príslušníkom polície s povinnosťou chrániť spoločnosť a jej občanov práve pred páchatelmi obdobných skutkov.

Pokiaľ obžalovaný apeloval na Okresný súd Nitra o zmiernenie trestu a vôľu súdu k takémuto postupu, súd dáva do pozornosti, že ukládanie trestu páchatelovi nie je vecou vôle alebo nevôle a už vôbec nie svojvôle súdu, ale otázkou primeranosti trestu k spáchaným skutkom, jeho spravodlivosti a otázkou citlivého zvažovania s prihliadnutím i na dosiahnutie účelu trestu uvedeného v ustanovení § 31 Trestného zákona a nasledujúcich vychádzajúc z trestnej sadzby uvedenej pri tom ktorom trestnom čine.

Ani odstupom času od spáchania skutku nemožno hovoriť, že by mal byť obžalovanému uložený nižší trest a nemení na to nič ani skutočnosť, že je možné, že sa poškodeným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zlepšil zdravotný stav, ak sa tak stalo, je To potrebné vyhodnotiť v pozitívnom smere, že sa aspoň čiastočne podarilo zmierniť následky spáchaného skutku, no poukazujúc na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ani táto okolnosť nemôže privodiť pre obžalovaného priaznivejší trest a ovplyvniť rozhodovanie súdu pri ukladaní trestu, preto boli i návrhy obžalovaného v tomto smere na doplnenie dokazovania zamietnuté. Obžalovaný konal v čase spáchania skutku chladnokrvne minimálne v nepriamom úmysle bez rozmyslu, no pri plnom zachovaní ovládacích a rozpoznávacích schopností, vidiac v bezprostrednej blízkosti svojich kolegov, ktorých opoznal, videl, že nemajú nepriestrelné vesty, napriek tomu strieľal na ich telá z krátkej vzdialenosti zo strelnej zbrane uvedomujúc si ich možnú smrť.

Ani kladné hodnotenie o správaní sa obžalovaného v ústave na výkon trestu odňatia slobody neznamená, že by uložený trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov bol neprimeraný, skôr svedčí o tom, že je správne, že nebol obžalovanému uložený trest odňatia slobody na doživotie, keďže je vidieť u obžalovaného určitý posun v jeho nazeraní na spáchanú trestnú činnosť a čiastočnú kritickosť voči svojmu konaniu, ktoré sa však stále snaží zlahčovať.

Súd pri rozhodovaní a ukladaní trestu zvažoval všetky aspekty osobnosti obžalovaného ako i okolnosti prípadu rovnako ako pri pôvodne ukladanom treste.

Súd nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by mu mal byť uložený iný trest ako v pôvodnom konaní, a už vôbec nezistil dôvody pre uloženie trestu s použitím ustanovenia § 39 Trestného zákona, t. j. pod dolnú hranicu trestnej sadzby, ako navrhoval obžalovaný. V danom prípade neboli splnené podmienky ani odseku 1 ani odseku 2 ustanovenia § 39 Trestného zákona, t. j. žiadne okolnosti na strany obžalovaného, ani mimoriadne okolnosti prípadu a ani sama skutočnosť, že obzvlášť závažný zločin vraždy nebol dokonaný, v danom prípade nebola dôvodom na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, t.j. pod 20 rokov, nakoľko k nezvratiteľnému následku v podobe smrti u poškodeným ■■■ a ■■■■ nedošlo iba v dôsledku okamžitého zásahu iných osôb a rýchlej zdravotníckej pomoci, t.j. nie z dôvodu, že by obžalovaný bol v určitom štádiu páchania trestnej činnosti ustúpil od dokonania skutku alebo zmiernenia následkov spáchaného skutku.

Obžalovaný pri odôvodňovaní svojho návrhu na zníženie trestu resp. na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby zvažoval a bral do úvahy iba skutočnosti, ktoré by boli jemu na prospech, no súd musí pri ukladaní trestu prihliadať na všetky aspekty spáchanej protiprávnej činnosti a ukladať trest tak, aby zabezpečil ochranu spoločnosti, páchatelovi zabránil v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvoril mu podmienky na prevýchovu, a súčasne aby iných odradil od páchania trestnej činnosti, a aby vyjadril týmto trestom i morálne odsúdenie páchatela za spáchanú trestnú činnosť, čím trest plní zákonom požadovanú ochrannú funkciu aj funkciu individuálnej prevencie ako i generálnej prevencie smerom k ostatným členom spoločnosti, aby jednoznačne vnímali, že za porušovanie spoločenských pravidiel môžu byť odsúdení.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti považuje súd takto uložený trest za primeraný, adekvátny, spravodlivý a dostatočne individualizovaný. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Súd uložil obžalovanému súčasne trest prepadnutia vecí, ktoré boli zaistené v trestnom konaní, a ktoré boli použité na spáchanie trestného činu a patria obžalovanému

Na výkon trestu odňatia slobody súd zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 3 písmeno b) Trestného zákona.

Ostatné pôvodné výroky neboli výrokom o povolení obnovy konania v prospech obžalovaného [REDAKOVANÉ] dotknuté, preto nebolo o nich rozhodované v novom konaní po povolení obnovy konania.»

Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, IV. ÚS 112/05). Rovnako ESLP konštatoval, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie

dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

Ústavný súd považuje v prvom rade za podstatné uviesť, že podľa už spomenutej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd teda pripomína už spomenutý obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov, Trestný poriadok a Trestný zákon nevynímajúc, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00). Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy taktiež vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02), a taktiež skutočnosť, že konanie pred všeobecnými súdmi neskončilo podľa predstáv sťažovateľa, sama osebe nie je právnym základom na namietanie porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažnosťou podanou ústavnému súdu, pretože označené právo v sebe nezahŕňa záruku úspechu v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

Podľa § 14 ods. 2 Trestného zákona pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej na dokonaný trestný čin. Podľa § 34 ods. 2 Trestného zákona páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako To je ustanovené v tomto zákone... Podľa § 36 písm. j) Trestného zákona poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel viedol pred spáchaním trestného činu riadny život. Podľa § 37 písm. h) priťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel spáchal viac trestných činov. Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer

a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a je toho názoru, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Podľa § 39 ods. 2 Trestného zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a a) za prípravu na zločin alebo za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu je súd toho názoru, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania... Podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný... Podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom spáchaných dvoma skutkami alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov... Podľa § 46 Trestného zákona trest odňatia slobody možno uložiť ako trest na určitú dobu, najviac dvadsaťpäť rokov alebo ako trest odňatia slobody na doživotie. Podľa § 47 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba za trestný čin, za ktorý To tento zákon v osobitnej časti dovoľuje, a len za podmienok, že a) uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a b) nie je nádej, že by páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov.

Ústavný súd v prvom rade vo všeobecnej rovine poukazuje na to, že k povoleniu obnovy konania v trestnej veci sťažovateľa došlo v súvislosti s nálezom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ktorý bol publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 21. decembra 2012 pod č. 428/2012 a ktorým ústavný súd rozhodol, že v § 41 ods. 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatel'ovi trest

nad 1/2 takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s ústavou. V dôsledku tejto skutočnosti všeobecné sudy pristúpili k opätovnému preskúmaniu druhu a výmery trestu, ktorý bol sťažovateľovi právoplatne uložený v súvislosti s odsudzujúcim rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 T 103/2009 z 24. novembra 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 6/2010 z 25. marca 2010. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoje zjednocujúce stanovisko sp. zn. PLz. ÚS 2/2014 zo 7. mája 2014, v ktorom uviedol: „Bod II stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013, ktoré súvisí s aplikáciou nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. decembra 2012 (nález o asperačnej zásade), zabezpečuje dotknutým fyzickým osobám plnohodnotnú ochranu ich základných práv a slobôd, a preto je v plnom rozsahu aplikovateľné nielen v konaniach pred všeobecnými súdmi, ale aj v konaniach pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

Pojem svojvôle možno aplikovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti alebo ho urobí v inom než v zákonom ustanovenom a právnom myslení či konsenzuálne akceptovanom význame alebo bez bližších nerozpoznateľných kritérií. Označené porušenie niektorej z noriem jednoduchého práva v dôsledku svojvôle alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, mohlo byť spôsobilé zasiahnuť do označených základných práv sťažovateľa.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu (vrátane príslušnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorým sa krajský súd stotožnil, pozn.) ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich predovšetkým hmotnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí (vychádzajúc a vyslovujúc súhlas predovšetkým so zhodnotením osobných

pomerov sťažovateľa a okolností spáchania predovšetkým skutku kvalifikovaného ako pokus vraždy podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona, pozn.) z hľadiska právnej argumentácie postačujúcim a zrozumiteľným, ako aj ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo uložil sťažovateľovi trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov odňatia slobody so zaradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Úvaha krajského súdu podľa ktorej „*Súd 1. stupňa ... opomenul, že obžalovanému po aplikácii Nálezu ukladal trest odňatia slobody v rámci trestnej sadzby 20 až 25 rokov oproti pôvodnému konaniu, keď v podstate nemal inú možnosť iba obžalovanému uložiť trest odňatia slobody 25 rokov, pretože dolná hranica zvýšenej trestnej sadzby presahovala maximálny trest odňatia slobody, ktorý možno podľa Trestného zákona uložiť, keď obžalovanému nebol ukladaný trest odňatia slobody na doživotie. Túto skutočnosť bolo treba pri ukladaní trestu obžalovanému vziať do úvahy a akceptovať, že trest odňatia slobody nad 25 rokov je v danom prípade hornou hranicou zákonnej trestnej sadzby a trest odňatia slobody obžalovanému je potrebné ukladať v trestnej sadzbe, kde je dolná hranica 20 rokov.*“, je plnohodnotným vyjadrením podmienok nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ktorého realizácia umožnila posunúť hranice trestnoprávnej represie do jej priaznivejšej roviny, keď súd aj zohľadnením správania sťažovateľa vo výkone trestu mu uložil trest v polovici zákonnej trestnej sadzby.

Aj ústavný súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, ktorý pri ukladaní druhu a výmery trestu sťažovateľovi vychádzal z nulového pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností vychádzajúc zo svojho záveru, že sťažovateľ spáchal pri lúpežnom prepadnutí čerpacej stanice 16. septembra 2008 vo viacčinnom súbehu dva trestné činy, a to zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1 a 2 písm. a) a c) Trestného zákona, pričom táto skutočnosť podmieňuje použitie ustanovenia § 41 ods. 1 a 2 Trestného zákona, a 15. septembra 2008 spáchal dva trestné činy, z ktorých jeden je zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 2 Trestného zákona, z čoho vyplýva, že sťažovateľ spáchal celkovo dva zločiny, jeden obzvlášť závažný zločin a jeden prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 a 3 písm. c) Trestného zákona, teda použitie ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona vychádza zo skutočnosti, že sťažovateľ

spáchal celkovo štyri trestné činy vo viacčinnom súbehu. Na druhej strane do toho času sa nedopustil inej trestnej činnosti, a teda viedol riadny život, pričom táto skutočnosť je vyjadrením poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona. Východiskom penitenciárnej zodpovednosti sťažovateľa postupujúc podľa § 34 ods. 2 a § 41 ods. 1 a 2 Trestného zákona bol pokus trestného činu vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona, ktorý v kvalifikovanej skutkovej podstate umožňuje uložiť trest odňatia slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd mal na výber iba dve možnosti, a to uložiť trest odňatia slobody na doživotie alebo trest odňatia slobody v rozmedzí dvadsať až dvadsaťpäť rokov odňatia slobody. Predpoklad uloženia trestu odňatia slobody na doživotie nebol splnený vzhľadom na závery znaleckého skúmania z odboru psychológie, z ktorých je zrejmé, že sťažovateľ nie je nenapraviteľný, tak ako to vyplýva z § 47 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Úvaha krajského súdu spočívajúca v tom, že *„Uložený trest je adekvátny i s ohľadom na závery znaleckého dokazovania znalcom... z odboru psychológia, ktorý sa vyjadril, že u obžalovaného... je nádej na jeho resocializáciu za predpokladu dodržania abstinencie, vyhnutiu sa hazardným hrám a pri existencii stabilného rodinného prostredia...“*, je podporená dôsledným skúmaním osobnosti sťažovateľa ako páchatelia trestnej činnosti, tak ako To ukladá § 34 ods. 4 Trestného zákona. Krajský súd teda pristúpil k uloženiu trestu odňatia slobody v rozmedzí dvadsať až dvadsaťpäť rokov, pričom limity aplikácie § 41 ods. 2 Trestného zákona spočívajúce vo zvyšovaní hornej hranice trestnej sadzby ešte o jednu tretinu boli dané § 41 ods. 2 druhou vetou Trestného zákona a § 46 Trestného zákona. Na druhej strane pri nulovom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona bolo rozmedzie trestnej sadzby dané výmerou trestnej sadzby od dvadsať až dvadsaťpäť rokov vychádzajúc z § 14 ods. 1 Trestného zákona, ktorý predpokladá pri pokuse trestného činu rovnakú penitenciárnu zodpovednosť ako pri dokonanom trestnom čine. Úvahy sťažovateľa, ktorý polemizuje so závermi súdov o kvalifikácii skutku ako pokusu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 a 2 písm. a) a c) Trestného zákona, sú vysvetliteľné jeho snahou o čo najpodstatnejšie zmiernenie jeho postihu za spáchanú trestnú činnosť v podobe uloženia čo najmiernejšieho trestu uloženého zákonom, ktorého výška je podmienená

kvalifikáciou skutku. Úvahy krajského súdu v tom smere, že „*Obžalovaný konal v čase spáchania skutku chladnokrvne minimálne v nepriamom úmysle bez rozmyslu, no pri plnom zachovaní ovládacích a rozpoznávacích schopností, vidiac v bezprostrednej blízkosti svojich kolegov, ktorých opoznal, videl, že nemajú nepriestrelné vesty, napriek tomu strieľal na ich telá z krátkej vzdialenosti zo strelnej zbrane uvedomujúc si ich možnú smrť.*“, majú racionálny podklad a skutkový základ podporený vykonaným dokazovaním, pričom o tomto závere nie je možné skonštatovať, aby bol postavený mimo zákonného rámca, právneho či konsenzuálneho myslenia alebo bez bližších nerozpoznateľných kritérií.

V postupe všeobecných súdov nič nenasvedčuje úvahám sťažovateľa o diskriminačnom postupe proti jeho osobe v dôsledku toho, že bol v čase spáchania trestnej činnosti príslušníkom Policajného zboru, ale naopak, konajúce súdy na túto skutočnosť poukázali v rámci skúmania osobných pomerov sťažovateľa ako páchatel'a trestnej činnosti vychádzajúc tak z § 34 ods. 4 Trestného zákona. Práve táto skutočnosť, ako aj to, že sa dopustil pokusu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1 a 2 písm. a) a c) Trestného zákona voči svojim kolegom ako osobám, ktoré osobne poznal, boli podľa názoru ústavného súdu relevantnými skutočnosťami majúcimi za následok v konečnom dôsledku aj vylúčenie postupu všeobecných súdov podľa § 39 Trestného zákona, ktorý je, ako je zo samotného znenia zákona zrejmé, fakultatívnou, nie obligatívnou alternatívou postupu súdov a je podmienený okolnosťami prípadu a pomermi páchatel'a, medzi ktoré patrí aj profesné zaradenie páchatel'a.

V súvislosti so sťažovateľom deklarovanej nespokojnosti s rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Po analýze napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd hodnotí ním predstreté právne závery odôvodňujúce výšku uloženého trestu sťažovateľovi vo výmere 23 rokov nepodmienečne ako zákonné a ústavne súladné. Inými slovami, z pohľadu ústavného súdu nie je možné považovať právne závery krajského súdu týkajúce sa druhu a výšky trestu, ktorý bol sťažovateľovi uložený, vrátane spôsobu jeho výkonu za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením označeného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. K rovnakému záveru dospel ústavný súd aj pri posudzovaní namietaného porušenia čl. 141 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom nie sú základné práva a slobody.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk... iné postavenie.

Podľa čl. 16 ods. 2 ústavy nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 3 dohovoru nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu užívanie všetkých práv ustanovených zákonom sa zabezpečuje bez diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické a iné presvedčenie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine...

Podľa čl. 1 ods. 2 dodatkového protokolu nikto nesmie byť diskriminovaný akýmkoľvek verejným orgánom z akýchkoľvek dôvodov, najmä ako sú dôvody uvedené v odseku 1.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti namieta aj porušenie citovaných článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu vychádzajúc z presvedčenia, že postup všeobecných súdov v jeho trestnej veci, a to aj po povolení obnovy konania, bol proti nemu diskriminačný z dôvodov, že bol v čase spáchania trestnej činnosti príslušníkom polície, čo odôvodňuje tým, že *„Ak mi bol trest uložený aj s ohľadom na moje postavenie ako verejného činiteľa lebo v čase spáchania som bol príslušníkom polície... považujem toto za diskriminačné“*, a zároveň poukazuje na to, že trest odňatia slobody, ktorý mu bol právoplatne uložený, je neprimerane prísny a v jeho ponímaní *„... je vo svojej podstate krutý a neludský a preto uloženie úplne neprimeraného trestu je potrebné posudzovať ako uloženie krutého a neludského trestu“*. Označené články ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu sťažovateľ namieta v príčinnej súvislosti s jeho postavením ako príslušníka Policajného zboru.

K tejto námietke sťažovateľa ústavný súd s ohľadom na svoje už vyslovené úvahy konštatuje, že nič nenasvedčuje skutočnosti, aby vo veci konajúce súdy konali nad rámec príslušných ustanovení Trestného zákona, predovšetkým jeho § 34, a teda zaoberali sa otázkou služobného pomeru sťažovateľa mimo rámec skúmania jeho osobných pomerov pre potreby uloženia druhu a výmery trestu. Na druhej strane sa sám sťažovateľ domáha uplatnenia postupu všeobecných súdov podľa § 39 Trestného zákona s cieľom dosiahnuť zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu stanovenej trestnej sadzby, ktorá v jeho prípade predstavuje dvadsať rokov odňatia slobody. Uvedené zákonné ustanovenie priamo odkazuje na zisťovanie pomerov páchatelia a okolností prípadu, teda na dôsledné skúmanie osobného statusu samotného sťažovateľa.

V tejto súvislosti si v širších okolnostiach veci ústavný súd dovoľuje upriamiť pozornosť sťažovateľa na to, že nevyhnutnou podmienkou vzniku služobného pomeru občana v Policajnom zboru podľa § 16 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) je zloženie služobnej prísahy v znení uvedenom v § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., ktorá zakladá vznik služobného pomeru. Vznik služobného pomeru predpokladá účasť príslušníka Policajného zboru na plnení úloh a potrieb štátu, a teda „... zodpovedný prístup policajta k rešpektovaniu predpisov vyplýva z jeho účasti na plnení funkcií štátu. Funkciu štátu plní policajt za odmenu a s tým súvisiace nadštandardné sociálne, dôchodkové, zdravotné zabezpečenie. Prirodzeným je očakávanie, že policajti pri svojom postavení budú príkladne rešpektovať zákony štátu nielen v rámci služby, ale aj mimo nej, ako sa k tomu zaviazali.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2002 sp. zn. 4 SŽ 118/02). Zloženie zákonom danej prísahy „... nie je prázdnu proklamáciou určenou k obradným efektom ceremoniálu slávnostného prijatia občana do Policajného zboru, ale skutočným potvrdením záväzku.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 33/2011 z 30. mája 2012). Všeobecné sudy teda nemohli pri hodnotení a zisťovaní osobných pomerov sťažovateľa ako páchatel'a trestnej činnosti prehliadnuť tú skutočnosť, že bol v čase spáchania trestnej činnosti príslušníkom Policajného zboru a spáchaním trestnej činnosti sa spreneveril prísahe, ktorú zložil. Zohľadnenie tejto skutočnosti súviselo aj s tým, že sa dopustil násilného činu proti zakročujúcim príslušníkom Policajného zboru, ktorých (súdiac podľa obsahu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, pozn.) aj spoznal ako svojich kolegov, čo ho neodradilo od pokračovania v páchaní trestnej činnosti, a to aj voči svojim kolegom, útočiac na ich život. Z hodnotenia tejto skutočnosti všeobecnými súdmi vyplýva len to, že táto skutočnosť bola zohľadnená ako jeden z argumentov neodôvodňujúcich postup súdov podľa § 39 Trestného zákona, a nie diskriminačným prvkom podmieňujúcim uloženie trestu odňatia slobody v trvaní dvadsaťtri rokov odňatia slobody. V naznačených súvislostiach ústavný súd odmieta aj túto časť podanej sťažnosti sťažovateľa z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu (vrátane príslušnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu, pozn.) a s prihliadnutím na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, IV. ÚS 277/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2015